جام جم
۲ سیاسی
POLITICS
یکشنبه ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ شماره ۶۴۶۱

می‌خواستند ایران را بی‌ثبات کنند خود دچار بی‌ثباتی شده‌اند

فرمانده کل سپاه با بیان این‌که آنها که می‌خواستند ایران را بی‌ثبات کنند امروز خود دچار بی‌ثباتی شده‌اند، گفت: با هدایت‌های الهی و برخلاف آمال و آرزوهای دشمن، صحنه به زیبایی تغییر کرد و امیدهای دشمنان به یاس و یاس مومنان همه تبدیل به امید شد.

سردار سرلشکر پاسدار حسین سلامی در جمع فرماندهان، مسئولان، مدیران و کارکنان ستاد فرماندهی کل سپاه بیان کرد: سال گذشته یکی از سرنوشت سازترین فرازهای تاریخ اسلام و انقلاب اسلامی بود آنچه در فتنه پاییزی اتفاق افتاد یک رویداد غیر برنامه‌ریزی شده نبود، بلکه دقیقا یک راهبرد جامع و برنامه کامل از آرایه‌های به هم بافته شده دشمنان اسلام و انقلاب در داخل و خارج از کشور بود که همه قدرت‌های باطل در یک محور با همه راهبردهای ممکن با هم تلاقی کردند تا انقلاب و نظام اسلامی را ساقط کنند.

وی آمریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان، هلند، رژیم صهیونیستی و برخی مرتجعین منطقه، همراه با عناصر خودفروخته داخلی، فراریان و پناهجویان سیاسی در سایر کشورها و حتی کسانی که عمر سیاسی‌شان به اتمام رسیده بود را ائتلاف شوم دشمنان برای شکست دادن انقلاب و نظام و محو اسلام از صحنه سیاست کشور و در حقیقت به دست گرفتن سرنوشت ملت ایران و رجعت به تاریخ ننگین گذشته قبل از انقلاب دانست.

دستیار ویژه پوتین با شمخانی دیدار می‌کند

ایگور لویتین، دستیار ویژه ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه که جمعه وارد تهران شده است، امروز (یکشنبه) با دریابان علی شمخانی دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد. در سفر دی‌ماه گذشته لویتین به ایران، دو کشور توافق کردند که بخش باقی‌مانده از دالان راهبردی شمال ـ جنوب که قطعه رشت ـ به آستاراست، با سرمایه‌گذاری مستقیم روسیه احداث شود. محور گفت‌وگوهای دستیار ویژه پوتین با شمخانی، بررسی روند اجرایی‌سازی پروژه‌های اقتصادی مشترک میان دو کشور به‌ویژه سرعت دادن به آغاز عملیات اجرایی تکمیل دالان شمال ـ جنوب خواهد بود.

توصیه امیرعبداللهیان به دولت فرانسه

وزیر خارجه درباره دیدارش با همتای فرانسوی در پکن گفت: ضمن انتقاد از رفتار دولت فرانسه در عدم اجرای تعهدات برجامی، بر لزوم رعایت و احترام به حقوق شهروندان معترض فرانسوی تأکید کردم. حسین امیرعبداللهیان وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران با اشاره به دیدار و گفت‌وگو با وزیر خارجه فرانسه در پکن در توییتر نوشت: در جریان دیدار و گفت‌وگوی صریح و مفید با خانم کاترین کولونا، وزیر خارجه فرانسه در پکن که دو ساعت به طول انجامید، در خصوص مناسبات دوجانبه، توافق اخیر تهران و ریاض، اوکراین، مسائل منطقه‌ای از جمله فلسطین و لبنان، لغو تحریم‌ها و برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای کشورمان تبادل نظر کردیم. وی افزود: همچنین ضمن انتقاد از رفتار دولت فرانسه در عدم اجرای تعهدات برجامی، بر لزوم رعایت و احترام به حقوق شهروندان معترض فرانسوی تأکید کردم. رئیس دستگاه دیپلماسی همچنین خاطرنشان کرد: بر تداوم مذاکرات و رعایت احترام متقابل برای عبور از چالش‌ها توافق داریم. لازم به ذکر است، حسین امیرعبداللهیان چهارم فروردین نیز در توصیه‌ای به دولت فرانسه در خصوص رعایت حقوق بشر در توییتر نوشت: سرکوب تظاهرات مسالمت‌آمیز مردم فرانسه را قویا محکوم می‌کنیم. دولت فرانسه را به رعایت حقوق بشر و اجتناب از توسل به زور علیه مردم کشورش که به صورت مسالمت‌آمیز مطالبات خود را پیگیری می‌کنند، فرامی‌خوانیم.

مجمع تشخیص مخالفت کلی و مطلق با واردات خودرو ندارد

مرکز رسانه و روابط عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام در اطلاعیه‌ای به سؤالات و ابهامات درخصوص نظر هیأت عالی نظارت درباره واردات خودروهای کارکرده پاسخ داد. در این اطلاعیه آمده است: در روزهای اخیر مطالب و سؤالاتی مبتنی بر مخالفت هیأت عالی نظارت مجمع با واردات خودروی کار کرده در مصوبه بودجه سال ۱۴۰۲ و نیز شبهاتی تکراری و پاسخ داده شده درباره جایگاه قانونی این هیأت در فضای مجازی منتشر شده است که از جمله آن، سؤالات برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی است. ۱ـ بر خلاف آنچه که مکررا از سوی برخی اشخاص و نمایندگان مجلس شورای اسلامی مطرح شده است، مجمع تشخیص مصلحت نظام مخالفت کلی و مطلق با واردات خودرو ندارد. گواه این امر، تأیید مصوبه ساماندهی صنعت خودرو توسط مجمع در تاریخ ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ است که طی آن واردات انواع خودرو با لحاظ مصلحت کشور و مردم، مجاز دانسته شده است. ۲ـ در مصوبه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور نیز واردات انواع مختلفی از خودرو و ماشین‌آلات نظیر آمبولانس و ماشین‌آلات و تجهیزات راهسازی و راهداری پیش‌بینی شده بود که مغایر با سیاست‌های کلی تشخیص داده نشد و مورد تأیید هیأت عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، قرار گرفت. ۳ـ مصوبه مجلس شورای اسلامی در خصوص واردات خودروهای کارکرده که شامل انواع کشنده‌ها، کامیون، اتوبوس، مینی‌بوس، ون و سواری در هیأت عالی نظارت مورد بررسی قرار گرفت و صرفا واردات خودروهای کارکرده «سواری» به دلیل مغایرت با بندهایی از سیاست‌های کلی «حمایت از تولید ملی، کار و سرمایه ایرانی»، سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» و همچنین سیاست‌های کلی «برنامه هفتم» با مخالفت هیأت عالی نظارت مواجه شد که مجلس محترم شورای اسلامی، مصوبه خود را با حذف خودروهای سواری از فهرست خودروهای کارکرده وارداتی، اصلاح کرد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در سخنرانی نوروزی سال ۹۸ در حرم مطهری رضوی(ع)، مشخصا به توان موشکی کشور اشاره کردند و آن را عامل بازدارندگی کشور دانسته و فرمودند: «آنهایی که در منطقه هستند یا در منطقه نیرو دارند، می‌دانند جمهوری اسلامی با موشک‌های نقطه‌زن و فعال و دقیق خود در این منطقه با هر دشمنی می‌تواند مقابله و مواجهه کند و او را بکوبد؛ این را فهمیدند. این بازدارندگی است و معنایش این است دشمنانی که گاهی هوس تهاجم نظامی به سرشان می‌زند، بفهمند که نه، این‌جوری نیست. جمهوری اسلامی، در مقابل مشت محکم و دستی قوی دارد.»

ایران چند سلاح قدرتمند دارد که دشمن صهیونیست بیشتر از همه کشورهای متخاصم دیگر از آن می‌ترسد و وحشت دارد، موشک‌ها و پهپادهایی که به‌راحتی از ایران کل سرزمین‌های اشغالی را پوشش می‌دهد و زیر ضرب می‌برد. به‌طور مثال از جمله این سلاح‌ها، موشک «سجیل» است که تهران ـ تل‌آویو برایش فقط هفت دقیقه طول می‌کشد. مرور این اتفاق از زبان رسانه‌ها و اندیشکده‌های دشمن هم اهمیت دیگری دارد؛ کما این که اندیشکده آمریکایی «رند» معتقد است: موشک‌های بالستیک، کروز و همچنین پدافندهای هوایی یکپارچه ایران از لحاظ کمیت و دقت به‌صورت مستمر پیشرفت داشته و در آینده دقیق‌تر هم خواهد شد.

روندی که حقیقتا کابوس رژیم صهیونیستی است. ایران نه‌فقط در موشک‌های دوربرد و نقطه‌زن، بلکه حالا در زمینه پهپادی هم به یکی از برترین قدرت‌های جهان تبدیل شده و همین سال گذشته رونمایی از پهپادی به نام «آرش-۲» اساسا معادلات دشمن را تغییر داد.

دلیل این توجه، نه‌تنها تبدیل شدن ایران به تولیدکننده دوربردترین پهپاد انتحاری جهان، بلکه هدفی است که تهران برای این پهپاد تعیین کرده است: حمله به تل‌آویو، پایتخت رژیم صهیونیستی و همچنین حیفا، شهری در ساحل مدیترانه و منتهی‌الیه غربی فلسطین اشغالی، یعنی کمتر از ۱۰۰۰ کیلومتری مرز ایران.

«سجیل»

خانواده‌ای از موشک‌های بالستیک میان‌برد با سوخت جامد است. این موشک بالستیک سطح به سطح برای اولین بار سال ۲۰۰۸ آزمایش شد و به‌دلیل قابلیت جابه‌جایی بیشتر پیش از پرتاب نسبت به همتایان خود در خانواده «شهاب» که سوخت مایع دارند، پیشرفته‌تر است. موشک‌های سوخت جامد قابلیت پرتاب سریع‌تر را دارد که در طول پرتاب نیز از آنها محافظت بیشتری می‌کند. موشک سجیل، ۱۸ متر طول و ۲۵/۱ متر قطر دارد و وزن کل آن هنگام پرتاب ۲۳/۶۰۰ کیلوگرم است. این موشک می‌تواند محموله‌ای حدود ۷۰۰ کیلوگرم را تا برد ۲۰۰۰ کیلومتری خود برساند.

«خیبرشکن»

جدیدترین موشک ایرانی بود که بهمن ۱۴۰۰ رونمایی شد و با این محصول برد موشک‌های سوخت جامد تاکتیکی به اسرائیل رسید. «خیبرشکن» جدیدترین دستاورد موشکی جمهوری اسلامی ایران است که ویژگی‌های منحصر به فردی را برای نخستین بار در قدرت موشکی ایران به نمایش گذاشته از جمله آن‌که برای نخستین‌بار سرزمین‌های اشغالی در برد موشک‌های سوخت جامد تاکتیکی ایران قرار گرفت. وزن این موشک یک‌سوم موشک‌های مشابه است که در صورت مفروض قرار دادن وزن موشک قدر S به‌عنوان موشک مشابه، می‌توان نتیجه گرفت که وزن موشک خیبرشکن با سرجنگی ۵۰۰ کیلوگرمی، ۴/۵ تن باشد که چنین وزنی برای یک موشک بالستیک تاکتیکی با برد ۱۴۵۰ کیلومتر عددی بسیار ایده‌آل است. از سوی دیگر علت این وزن کم را می‌توان استفاده از بدنه کامپوزیتی برشمرد که طی سال‌های اخیر و در محصولات سپاه مشهود است و شاهد مثال آن موشک بدنه کامپوزیتی رعد ـ ۵۰۰ و موتورهای کامپوزیتی زهیر، سلمان و رافع است. موضوع دیگر در بررسی موشک خیبرشکن نوع انفجار سر جنگی آن است که براساس تصاویر منتشر شده، کلاهک از نوع شدیدالانفجار است اما به گفته فرمانده نیروی هوافضای سپاه، موادی در سرجنگی خیبرشکن به‌کار گرفته شده که قدرت انفجار آن را به چندین برابر TNT افزایش داده است. البته با توجه به نحوه نام‌گذاری این موشک، می‌توان امکان توسعه سر جنگی‌های سنگرشکن را هم برای این موشک کاملا محتمل دانست.

موشک «شهید حاج‌قاسم»

این موشک با برد ۱۴۰۰ کیلومتر را می‌توان دوربردترین موشک بالستیک تاکتیکی جهان برشمرد؛ رکوردی که پیش از این نیز با ساخت موشک درفول در اختیار جمهوری اسلامی ایران قرار داشت. این موشک که سال ۹۹ رونمایی شد با وزن بیش از هفت تن و طول ۱۱ متر، وزن سرجنگی ۵۰۰ کیلوگرم دارای برد عملیاتی ۱۴۰۰ کیلومتر و دقت نقطه‌زنی در حداکثر برد است.

این موشک با سرعت ورود به جو معادل ۱۲ برابر سرعت صوت قادر است از هرگونه سامانه دفاع موشکی عبور کرده و با توجه به دقت بسیار بالا و سر جنگی پرقدرت خود، هدف را نابود کند. از دیگر ویژگی‌های موشک قاسم به‌دلیل برخورداری از موتور سوخت جامد ترکیبی و قابلیت‌های تاکتیکی آن، سرعت عملیات آماده‌سازی و روانه‌سازی آن بسیار کم بوده و فقط در مدت چند دقیقه قابل شلیک خواهد بود. همچنین از نظر تاکتیک‌پذیری و پلتفرم هیچ سامانه بالستیک مشابه با سامانه موشک شهید حاج‌قاسم در جهان وجود ندارد، چراکه موشک‌های با این برد همگی عمود‌پرتاب بوده و وزن بیشتری دارند. از دیگر مشخصه‌های ظاهری موشک حاج‌قاسم که با دیدن آن به چشم می‌خورد، افزایش تعداد بالک‌های پایدارساز انتهای موشک است؛ پیش از این معمولا در موشک‌های بالستیک ایران چه از نوع سوخت مایع و چه جامد، معمولا از چهار بالک پایدارساز در انتهای موشک استفاده می‌شد. به‌عنوان مثال در موشک‌هایی مانند خانواده فاتح، ذوالفقار و دزفول در قسمت انتهای موشک، چهار بالک پایدارساز وجود داشت و همچنین چهار بالک کوچک دیگر نیز کمی جلوتر از آنها قرار داشت.

یکی دیگر از ویژگی‌های بارز موشک قاسم سرعت آن هنگام ورود به جو است که به گفته مسئولان برابر با ۱۲ ماخ یا ۱۲ برابر سرعت صوت است. یکی از سرمایه‌گذاری‌های جدی آمریکایی‌ها طی سال‌های گذشته، توسعه سامانه‌های موشکی ضدبالستیک بوده که از جمله اهداف عمده این کار، مقابله با موشک‌های بالستیک ایران است و تعداد زیادی از این سامانه‌ها را نیز در منطقه غرب آسیا مستقر کرده‌اند.

موشک بالستیک «قدراف»

یک موشک دوربرد است که از سوخت مایع استفاده می‌کند. این موشک قادر است نقاط مختلفی را تا شعاع نزدیک ۲۰۰۰ کیلومتری با دقت بالا هدف قرار دهد. «قدراف» در حداکثر برد خود می‌تواند مقاصدی را در فاصله ۱۹۴۸ کیلومتری و در حداقل بردش در فاصله ۵۰۰ کیلومتری هدف قرار دهد. قدراف، ۱۷ هزار و ۴۵۸ کیلوگرم وزن داشته و با طول ۱۵ متر و ۸۶ سانتی‌متری و قطر یک متر و ۲۵ سانتی‌متری، کلاهکی معادل ۶۴۰ کیلوگرم را حمل می‌کند. به لحاظ وزن و برد نیز موشک قدر اف، گرچه ۲۰۰۰ کیلوگرم از موشک شهاب ۳ سنگین‌تر است اما حدود ۸۰۰ کیلومتر بیشتر از شهاب برد دارد. طول موشک بالستیک قدر اف هم نسبت به شهاب ۳ تفاوت چندانی نداشته و حدود ۱۵ متر طول دارد. وزن سرجنگی قدر اف فقط ۳۰ کیلوگرم کمتر از شهاب ۳ است، یعنی ۶۴۰ کیلوگرم. حداکثر سرعت موشک قدر اف، ۹ ماخ و سیستم هدایت آن هدایت اینرسی/جی‌پی‌اس است.

موشک بالستیک «قدراچ»

در بسیاری از موارد شباهت زیادی به قدر اف دارد، دومین عضو پروژه قدر احتمالا وزنی در حدود ۱۵ هزار کیلوگرم، طول تقریبی بین ۱۵ تا ۱۷ متر، قطر بیش از یک متر و توانایی حمل کلاهکی با وزن تقریبی ۶۵۰ کیلوگرم دارد و از سوخت مایع برای پرواز استفاده می‌کند اما از نظر برد، نمونه قدر اچ با قدر اف، حدود ۴۰۰ کیلومتر اختلاف دارد. برد قدر اچ، نزدیک ۱۷۰۰ کیلومتر است، در حالی که قدر اف بالغ بر ۲۰۰۰ کیلومتر برد دارد. این کاهش برد به احتمال زیاد به‌دلیل استراتژی نیروهای مسلح کشورمان بوده امانکته جالب این است در حال حاضر خانواده موشکی قدر به کلاهک‌های بارشی مسلح شده‌اند و این توان به وجود آمده تا در صورت تهدید، ایران بتواند پایگاه‌ها و شریان‌های اصلی دشمن را در اطراف کشور با کمترین تعداد موشک اما در وسعت بالا منهدم کند. موشک بالستیک قدر اچ، بردی در حدود ۱۶۵۰ تا ۱۷۰۰ کیلومتر داشته و قادر است اهداف را در این فاصله مورد اصابت قرار دهد. این موشک نیز از سوخت مایع بهره گرفته است.

موشک بالستیک خرمشهر

این موشک روز ۳۱ شهریور ۹۶ و در رژه سالانه نیروهای مسلح در مقابل حرم مطهر امام خمینی (ره) از مقابل جایگاه رژه رفت و از آن رونمایی شد. موشکی که وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح آن را به‌صورت اختصاصی برای هوافضای سپاه طراحی کرد و ساخت. موشک بالستیک خرمشهر، دوربردترین موشک بالستیک ساخت ایران است که برد آن در حدود ۲۰۰۰ کیلومتر و وزن آن ۲۰ تن ارزیابی می‌شود که از این مقدار در حدود ۱۸۰۰ کیلوگرم مربوط به کلاهک موشک خرمشهر است. طول این موشک ایرانی در حدود ۱۳ متر و قطر آن در حدود ۵/۱ متر است. این موشک قادر است هنگام حرکت چند کلاهک را با خود حمل کند. مورد مهم بعدی که باید در بررسی موشک خرمشهر به آن توجه شود، سرعت حرکت این موشک است که یکی از مؤلفه‌های مهم و مؤثر در طراحی و ساخت موشک‌هاست. کارشناسان می‌گویند با توجه به شکل ظاهری کلاهک این موشک در قسمت دماغه، سرعت موشک خرمشهر بیش از ۱۵ ماخ برآورد می‌شود.

عماد؛ یادآور دلاوری به‌نام عماد مغنیه

عماد، نخستین موشک دوربرد جمهوری اسلامی ایران با قابلیت هدایت و کنترل تا لحظه اصابت به هدف است که می‌تواند اهداف مورد نظر را با دقت بالا مورد اصابت قرار داده و به‌طور کامل منهدم کند. موشک بالستیک عماد، ساخت صنایع دفاع وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح است که در ۱۹ مهر ۱۳۹۵ رونمایی شد. موشک بالستیک عماد از انواع موشک‌های بالستیک زمین به زمین است که وزن آن در حدود ۱۷ تن، طول آن بیش از ۱۵ متر و قطر آن نیز در حدود یک متر و ۲۵ سانتی متر تخمین زده می‌شود. عماد یک، موشک سوخت مایع با جداسازی دو مرحله‌ای است که وزن کلاهک آن در حدود ۷۵۰ کیلوگرم بوده و بردی بین ۱۷۰۰ تا ۲۰۰۰ کیلومتر دارد. این موشک چند ویژگی دارد که موجب نگرانی مقامات نظامی رژیم صهیونیستی و آمریکا پس از رونمایی از آن شده است. نخست سرعت بالای پیمایش مسیر توسط موشک عماد است که این موشک را قادر می‌سازد با موفقیت از سامانه‌های ضد موشکی رژیم غاصب صهیونیستی به نام «آرو ۳» یا «پیکان ۳» عبور کرده و اهداف مورد نظر را در سرزمین‌های اشغالی منهدم کند. در واقع یکی از قابلیت‌های بسیار مهم موشک بالستیک عماد، توانایی آن در عبور از سامانه‌های ضد موشک رژیم صهیونیستی است. این سامانه‌ها به منظور انهدام موشک‌های بالستیک طراحی شده‌اند تا پیش از اصابت موشک به هدف، آن را از بین ببرند اما موشک عماد مطابق آزمایش‌های انجام شده، قابلیت گذر از آنها را دارد. دومین ویژگی موشک عماد، بهره‌مندی از کلاهکی است که باعث می‌شود تا پس از شلیک، مانورپذیری و هدایت کلاهک تا زمان برخورد و انهدام اهداف در آن میسر باشد.

همین ویژگی باعث شده تا ضریب خطای این موشک به زیر ۱۰ متر برسد.

موشک کروز هویزه

شاید یکی از مهم‌ترین مواردی که ضریب اهمیت استفاده از موشک‌های کروز را دوچندان می‌کند، این باشد که بخش قابل توجهی از سامانه‌های پدافندی دشمنان کشورمان در سطح منطقه برای مقابله با توان تهاجمی ایران در حوزه موشک‌های بالستیک بوده ولی حالا ایران فاز جدیدی را عملا آغاز کرده که به‌مراتب مقابله با آن سخت‌تر از مقابله با موشک‌های بالستیک است. موشک کروز هویزه درواقع دست بزن سپاه و اولین موشک کروز زمینی میان‌برد ایران است. این موشک بردی معادل ۱۳۵۰ کیلومتر داشته و آزمایش پروازی آن در برد پروازی ۱۲۰۰ کیلومتر انجام شده و این موشک موفق شده تا اهداف از پیش تعیین‌شده را با دقت مورد اصابت قرار دهد.

موشک کروز پاوه

این موشک در اختیار نیروی هوافضای سپاه پاسداران انقلاب اسلامی است و سردار حاجی‌زاده برای اولین بار آن را در یک برنامه تلویزیونی معرفی و اعلام کرد که برد آن، ۱۶۵۰ کیلومتر است. یکی از وجوه شاخص موشک پاوه، قرارگیری موتور آن در بیرون بدنه است و از این نظر پاوه، مشابه موشک سومار است با این تفاوت که موتور، بالای بدنه نصب شده است. ایران در یک بازه زمانی ۱۰ ساله از موشک‌های کروز برد بلند متعددی رونمایی کرده است اما تا قبل از آن به جز کروزهای ضدکشتی، خبری از محصول در حوزه کروزهای ضد اهداف زمینی در نیروهای مسلح نبود. منظور از کروز ضد اهداف زمینی، موشکی در تراز کروزهای شناخته شده در این رده است که قابلیت پرواز در ارتفاع پایین و تعقیب عوارض زمینی را دارد، به‌علاوه از نظر برد نیز در حدی فراتر از کروزهای دریایی ساخت کشور است.

«آرش-۲»

آرش-۲ پهپاد نقطه‌زن است و در حالی که ایران از کلکسیون پرتعدادی از پهپادهای با برد بیش از ۱۰۰۰ کیلومتر بهره می‌برد، پهپاد آرش-۲ هم مخصوص حمله به دو شهر مهم تل‌آویو و حیفا در سرزمین‌های اشغالی ساخته شده و سال ۱۴۰۱ رونمایی شد. این موشک جدیدترین نوع پهپاد از نسل آرش-۱ بود که به‌طور خاص برای هدف قرار دادن منطقه حیفا در کشور یهودی ساخته شده است. این پهپاد مجهز به جست‌وجوگر اپتیکی با برد ۲۰۰۰ کیلومتری برای هدف قرار دادن تل‌آویو و حیفا ساخته شده است.

پهپاد شاهد ۱۳۶

ما با یک پهپاد انتحاری مواجه هستیم که طول آن ۳/۵ متر، وزن آن ۲۰۰ کیلوگرم و حداکثر سرعت آن ۱۸۵ کیلومتر بر ساعت است. برد آن هم ۲۰۰۰ کیلومتر است. همچنین طول بال‌های این پهپاد ۲/۵ متر است. شاهد ۱۳۶ یکی از بهترین پهپادهای انتحاری ایران است.